

Krámer Mihály
1920—1985

KRÁMER MIHÁLY 1920. augusztus 26-án született Budapesten. Középiskolai tanulmányai után a Debreceni Tudományegyetemen szerzett középiskolai vegytan—természettan szakos tanári, majd vegyészdoktori diplomát.

1946-ban és 1947-ben gyári vegyészként dolgozott. Az 1947—48-as tanévben a Wesselényi utcai általános iskolában tanított. 1948-ban a Földművelésügyi Minisztérium Kísérletügyi Főosztályának munkatársa, majd az Öntözési és Talajjavítási Főosztály Talajjavítási Osztályának a vezetője lett. KRÁMER MIHÁLY a minden újért és jobbért munkálkodni kész ember lelkesedésével látott hozzá 1948-ban a magyar mezőgazdasági kísérletügy átszervezéséhez. Minisztériumi beosztása következtében ő szervezte meg az újonnan létesítendő Agrokémiai Intézetet (ma az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete).

1951-ben maga is az intézet munkatársa lett. „A talaj foszfatázaktivitásának tanulmányozása, különös tekintettel a foszfátok hatására” című értekezésével 1959-ben elnyerte a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tudományos fokozatot. 1980-ban bekövetkezett nyugdíjazásáig az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete Trágyázási Osztályának volt a

tudományos főmunkatársa. Nyugállományba vonulása után sem vált meg az intézettől, részt vett korábbi kísérletei feldolgozásában és más tudományos feladatok megoldásában. 1985. június 16-án, hosszan tartó betegség után hunyt el.

KRÁMER MIHÁLY nem volt termékeny szerző, publikációinak a száma csupán néhány tucatra tehető, mégis sokoldalú tevékenysége, közleményekben nem mérhető tudományos munkássága alapján részese az elmúlt negyven év hazai agrokémiai eredményeinek.

Foglalkozott a talajmorzsák vízállóságának a vizsgálatával, istállótrágya-erjesztéssel, vizsgálta a nyersfoszfátok közvetlen mezőgazdasági alkalmazhatóságának lehetőségeit. Felismerte az enzimek jelentőségét a talaj tápanyag-szolgáltató képességének alakításában, és ebben a témakörben készítette el kandidátusi értekezését. A talaj foszfatázenzim-aktivitásával foglalkozó tudományos dolgozata megjelenése óta napjainkig idézett munka a világ minden táján. Az 1950-es évek végén a műtrágyák és az istállótrágya hatását összehasonlító kispárcellás tartamkísérleteket indított Martonvásáron, majd utóbb Nagyhorcsón. Tudományos eredményeinek a zöme a tartamkísérletek nagyon alapos feldolgozásából született. A kísérletek napjainkban is folynak, eddigi eredményei pedig hozzájárultak a műtrágyázási szaktanácsadási rendszer kidolgozásához.

KRÁMER MIHÁLY vegyész beállítottsága mindvégig megmutatkozott tudományos tevékenysége során. Szívesen végzett laboratóriumi metodikai vizsgálatokat, így részt vett a növény- és istállótrágya-anyagok tápelemtartalma meghatározására szolgáló módszerek — majd szabványok — kidolgozásában, a hazánkban hivatalosan elfogadott AL-módszer adaptálásában és sok, nem publikált, a laboránsok munkáját egyszerűsítő megoldás kidolgozásában.

Nagy figyelmet fordított a talajok mésztartalma és tápanyag-szolgáltató képessége összefüggésének a tanulmányozására: szabadföldön, tenyészedenyben és modellkísérletben egyaránt vizsgálta a kérdést.

KRÁMER MIHÁLY minden újra fogékony volt, ezért örökre tanulni akart. Hogy tudását naprakész ismeretekkel gyarapíthassa, élete végéig rendszeresen referált folyóiratcikkeket az Agroinform részére, gyakran készített témadokumentációkat is. Nagy olvasottsága, sokoldalú nyelvtudása következtében tudományterületünk egyik legszélesebb körű ismeretanyaggal rendelkező szakembere volt.

Barátai és munkatársai KRÁMER MIHÁLY legjelentősebb tulajdonságának segítőkészségét tartották. Több évtizeden keresztül folyóiratunk munkáját is sokrétűen, önzetlenül támogatta. Igen értékes segítséget nyújtott az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete könyvtárának is a gyűjtő, rendszerező és selejtező munka során.

Szakirodalmi munkásságának keretében lefordította és jegyzetekkel látta el a TISDALE — NELSON szerzőpáros „Talajtermékenység és műtrágyázás” című művét. Részleteket írt DI GLÉRIA „Mezőgazdák talajművelési és trágyázási útmutatója”-ba, a Mezőgazdasági Lexikonba, a „Talaj- és trágyavizsgálati módszerkönyv”-be és egyéb könyvekbe. Az elmúlt években elsősorban tudománytörténeti munkákkal foglalkozott. Folyóiratunk következő füzetében jelenik meg utolsó munkája KERESZTÉNY BÉLA agrokémiai — talajtani tevékenységéről.

KRÁMER MIHÁLY személyében olyan kollegát veszített el szakmai közösségünk, akinek a hiánya — emberi értékei miatt — sokáig nem lesz pótolható.

FÜLEKY GYÖRGY